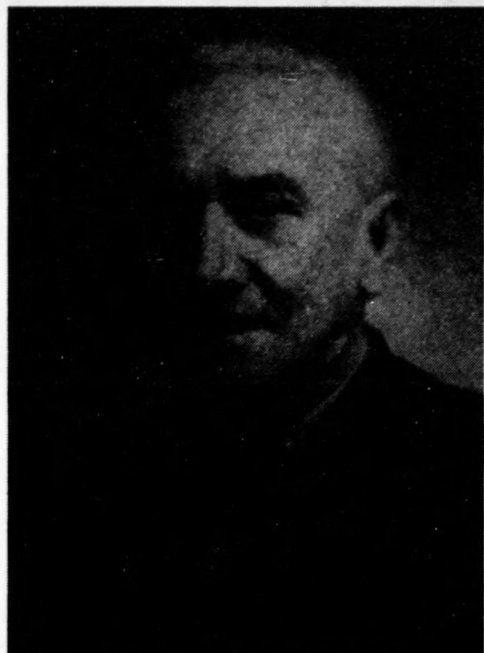

75 let prof. dr. ing. Octaviana Farského

Šedá papírová obálka silné velké knihy v regálu knihkupectví byla prvním setkáním se jménem profesora Farského. Užitečnost našeho bažanta pro zemědělství a lesnictví — sta jmen, tisíce čísel, několik stran zhodnocení a závěrů pro praxi. Teprve daleko později se objevila kulatá tvář, pod ní elegantní motýlek, nahoře bystré a chápací oči, kolem dokola šedé vlasy, k tomu menší štíhlá postava s rovnou páteří. A k setkání byl vždy připojen zájem o věc právě řešenou, s doplňky a poznatky čerpanými ze života tří věků, ze znalosti přírody a lidí — lesníků, feldvěblů, hrbat, profesorů, přátel skutečných i ostatních, vše proslaveno způsobem, který činí z poslouchání moudrosti druhého věc starosvětsky příjemnou. Jednání vpravdě kolegiální a kurtoazní, jak by se snad slušelo říci u člověka, jehož osvědčení moudrosti přírodní pochází z francouzské university.

Tento titul a nesčetné druhé provázejí Prof. Ing. Agr. et Ing. Forest., Docteur des Sciences, RNDr. Octaviana Farského již mnoho let. Zájem o les a přírodu však patrně pochází — soudě podle vzpomínek — z dob ještě starších, zcela přesně řečeno od 24. 11. 1893, kdy se jubilant narodil v myslivně Zámek na Vlkově u Chlumu n. Cidl. z dědičného mysliveckého rodu. Přes léta na reálce v Novém Bydžově u prof. Aug. Šrámka se dostává v Praze ke studiu zemědělského a později i lesnického inženýrství; druhé studium končí po válce v Brně, kde už pak zakotvil natrvalo. Pracovně jsou jeho léta spjata se dvěma pracovišti: fytopatologickou sekcí moravských zemských výzkumných ústavů zemědělských (1920 až 1946) a ústavem ochrany lesů a myslivosti Vysoké školy zemědělské a lesnické v Brně (1945—1953); v letech 1947/48 byl i děkanem lesnické fakulty. Dvěma názvy pracovišť však jeho činnost nekončí: v suchém výčtu dosavadní jubilantovy práce je 10 řádků seznamem činností praktických, 4 řádků cest studijních, 10 řádků činností veřejných, 7 řádků členství ve vědeckých společnostech a 6 řádků činností redakčních; ještě trvalejší

memento pile a čínorodosti však představuje třístránkový seznam publikací — neúplný výčet z téměř 250 prací knižních, původních i článků populárních, zveřejňovaných většinou v době, kdy ještě vrchnímu zemědělskému komisaři nepříslušelo krédo „publikuj, nebo zhyň!“ Nám mladším nezbyvá než obdivovat šíři problémů a všestrannost pohledů fytopatologických, lesnických, mysliveckých i čistě zoologických, obdivovat i člověka, jeho neúnavnou mysl a zvědavého ducha, pro něhož čistý stůl není nikdy účtem uzavírajícím splnění úkolu, ale vždy pouhou přípravou na novou práci.

K. Hudec

Třetí druh střechatky v Československu

JAROMÍR VAŇHARA
a RNDR. RUDOLF ROZKOŠNÝ, CSC.

Střechatky — *Sialidae*, *Megaloptera* často zastihneme v květnu a červnu na mostech, v trávě a na keřích poblíže břehů stojatých i tekoucích vod. Poznáme je snadno podle typicky střechovitě složených, tmavě zakouřených křídel, na kterých vyniká nápadná žilnatina. Tmavé tělo je celé jemně a řídko ochlupené. Střechatky jsou špatní letci, většinou sedí v klidu nebo pomalu a neohrabané lezou.

Ke kopulaci střechatek dochází za teplých dnů v červnu na různé vegetaci. Sameček přilepuje samici na konec zadečku velký spermatofor, který později samice otevírá ústním ústrojím a umožňuje tak pronikání spermatu do pohlavního ústrojí. Vajíčka kladou střechatky na větvičky nebo listy stromů a keřů anebo na listy ostřice, rákosu, orobince apod. Nejčastěji si vybírají místa přímo nad vodou. Vajíčka jsou oválná, na horním konci tyčinkovitě zúžená.

Po 8—14 dnech se z vajíček líhnou mladé larvy, které prolamují obal vajíčka zvláštním pilovitým výrůstkem na hlavě. Po vylíhnutí se musí larvy dostat do vody, kde prodělávají dvouletý vývoj. Larvy jsou dravé, loví hlavně menší larvy jepic. Na první pohled je poznáme podle 7 párů článkovaných žaberních přívěsků po stranách zadečku. Po dokončení vývoje, při kterém procházejí asi 9 instary, vylézají na břeh, kde se ve vhodném vlhkém úkrytu (v hrabance, drnech, pod kůrou pařezů aj.) zakuklí. Na bělavé nebo nažloutlé kukle jsou dobře patrné volné pochvy tykadél, nohou i křídel. Přesná doba kuklení a délka vývoje kukly zatím není známa.

Přesto, že střechatky patří u nás mezi častý a poměrně dobře známý hmyz, nebyla jim zatím věnována dostatečná pozornost po systematické stránce. Všechny naše starší i novější faunistické a systematické údaje z našeho území se vztahují pouze na dva druhy střechatek — *Sialis lutaria* Latr. (= *S. flavilata* L.) a *Sialis fuliginosa* Pictet. Jako hlavní kritérium pro je-